
Vor Frelasers Fest

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Vor Frelsers Fest

4

Vor Frelasers Fest

Vor Frelseres Fest

Vor Frelseres Fest

Af Sognepræst Kaj Munk

JP, 25.12.1936[1]

Der er kristne, der har Raad til at foragte og forkaste Julestemningen. Ud fra et verdensbittert Standpunkt raser de mod Gaverne og Godterne og Gilderne, mod Granduften og Lyseflimmeret og Taaren i Øjet ved Tonerne af "Glade Jul". Det er hedensk Jul, siger de. Nu vel, lad det saa være det. Hvad skulde der være i Vejen for, at en kristen Jul kan være hedensk? Faren er nærmere, at den ikke er hedensk nok. Kristendommens Modsætning er ikke Hedenskabet; dette er kun Mellemstationen fra Vejen til dens Modsætning. Kristendommens Modsætning er Ingenting.

Velkommen da, hvert Julebrev, hver Present, hvert Slag Kort om Pebernødder, hvert Julebal, der hjælper til med at skænke Sindene en Følelse af, at i disse trange, taagede Midvintertimer er vi pludseligt blevet løftet op over Hverdagen! Frelseren selv var jo ingen skulende Asket. Naar den fortabte Søn kom hjem, vilde Kristus have Fedekalven slagtet og Bud efter Musikanterne. Ved Farisæernes Selskaber var han en ypperlig Bordtaler. Selv ind under Dødens Skygge, med Angstens Knoer hamrende mod sin Hjertedør, forstod han at gøre det festligt for sine Venner og ønskede for dem, at Glæde, som havde været den bærende Kraft i hans Liv, ogsaa maatte blive det i deres.

Men naturligvis er det enhver Kristen om at gøre, at denne Stemning ikke standser op paa Vejen og nøjes med at være en Feststemning, men naar videre frem og bliver til en Højtidsstemning og videre endnu en Følelse af, at det er selve Guds Fødsel, vi fejrer. Det kan ikke være os nok, at vi bevæges mildt af Tonerne til Julens Salmer, vi maa have Ordene med. Den maa betyde noget, denne Tale om, at "han har Himmerigs Dør oplukt" og "lovet være du, Jesus Kristus, at du Menneske vorden est", at "min Sjæl er frelst fra Synd og Død" og "Guds kære Børn vi blev paany - forvunden er nu al vor Nød, os er i dag en Frelser fød". Ja, der kom vi da til Sagens Kerne; det maa betyde noget, det Ord: Frelser.

Der er vel mere end én, det er gaaet saadan, at just som hans Hjerte vuggede blidest paa Salmens Tonebølger, løsnede et Ord sig og sprang op og gjorde ham tavs. Han maatte spørge sig selv: Er der Mening i det skønne Klingklang? Og skønt han maaske prøvede at lukke Sindet af for alle uvelkomne Spørgsmaal for dog ikke at gaa Glip af den Barneglæde, Julen ogsaa kan skænke den voksne, saa var den fine, skøre Streng bristet for ham; de andre sang gudhengivent og lykkeligt videre paa Salmens Vers, og det lød til ham langt, langt borte fra - som noget, der ikke kom ham ved eller tilmed virkede irriterende.

Ja, dette er Julens Spørgsmaal: *Er der født os en Frelser?* "Forvunden er nu al vor Nød". Hvor kan Grundtvig sige saadan noget? Verden er jo dog nøjagtig saa nødstedt nu som for 2000 Aar siden.

Hverken Jordskælv eller Krige, Sladdersyge eller Tuberkler, Tyranni eller Armod, Menneskers Evne til at se sig gal paa hinanden eller Sindets Disharmonier er blevet afskaffet

under Augustus og Tiberius.

Vilde man se paa Kristus med mørke Briller, kunde man snarere sige, at Julenat fik Jorden en ny Fredsforstyrrelse og Ulykkesfugl som Present. Martyrernes Lidelser, Inkquisitionens Djævelskab, Religionskrigenes Elendighed og Selvsprængning af grublende Hjerter ned gennem Tiderne slipper han ikke for sin Del af Ansvaret for. "Ild er jeg kommen at kaste paa Jorden", sagde han selv.

"Sandt nok, meget rigtigt", siger Teologerne; "men det Frelserværk, der fuldbagtes under Tiberius, var ogsaa et ganske andet. Der indtraf et Sindsskifte hos Gud. Jesus er Frelseren, fordi han fik Gud til at tage Menneskeheden til Naade."

Vi for vort Vedkommendes bekender, at denne Teologi synes os intet mindre end en Gudsbespottelse. Hvad Golgata-Mysteriet, hvad Korsets Gaade end rummer i sig - at Gud ved dette blodige Overgreb af Menneskeheden, efter at han i Aartusinder havde været dem fjendsk, nu pludselig skulde bevæges og slaa om til Huldsalighed, er for os intet andet end en overspændt Logik om Satisfaktion fra Middelalderens Riddertid. Det var ikke i Himlen, at der ved Jesus skete noget; det var her paa Jorden.

Hvad skete der da her? Ganske simpelt det, at han lærte os Gud at kende. Igennem sin Tale, sin Færd, sin Død, sin Opstandelse. Noget om Gud har Mennesker altid vidst. Under mange Skikkelser har de tilbedt ham; fjernt har de forvildet sig fra ham, og nær har de famlet sig ham. Men med Jesus Kristus kom han ned paa Jorden: "Se paa mig! Saadan er jeg!" Jesus lærte os Gud at kende. Han gjorde os Dus med Gud.

Er dette da nu ikke en grov Uret mod de tidligere Slægter? Burde Jesus ikke være tilblevet sammen med Adam og Eva, have staaet i Historiens Begyndelse? Vi svarer: Aah ja og aah jo. Elektriciteten og Bilerne burde ogsaa være opfundet sammen med Adam og Eva; hvad havde det ikke sparet Menneskeslægten for af Strabadser og Sorg? Men der er nu engang paa alle Livets Omraader noget, der hedder Tidens Fylde. Og de tidligere Slægter vil vi overlade til Guds Omsorg i det Dødsrige, hvor Kristus ifølge Peter gik hen og prækede for Aanderne, som vare i Forvaring.

Saadan gaar det da til, at vi Kristne kalder Jesus for Verdens Frelser: Han aabenbarede Verden Gud. Konfutse kom i sit eget Navn, Sokrates lærte ud af sin Myndighed; men Kristus han kom i den Almægtiges Navn, han lærte med Evighedens Myndighed. Det forandrede ikke Gud, og det forandrede ikke Verden; Gud havde elsket sine skrøbelige Skabninger fra deres Tilblivelsesstund af, og disse skrøbelige Skabninger blev ved at være de brogede Vilkaar underlagt, der nu engang er denne Klodes, Valpladsen for Brydekampen mellem Gud og hans Fjende. Men et Rige var stiftet, hvor Gud kunde kendes klart og tilbedes sandt. Og alle vi, der igennem Jesus har set Glimt af Gud, forstaar dog noget af, at efter hans Dagværk Var det godes Kamp med det onde ikke længere haabløs og skal Forgængeligheden, den hæslige, ikke triumfere til evig Tid; havde han ikke været, var Ondskabens Bølger forlængst slaaet sammen over den prisgivne Menneskeheds Hoveder; og naar engang vor Klode knuses i det kolde Verdensrum, vil det være hans Hænder, der følger Splinterne af den sammen til en Stjerne.

"Forvunden er nu al vor Nød." Nej, det er den ikke. Men nu *kan* den forvindes - om det

end skal tage et helt Liv - nemlig hos ham, Evighedens Herre. Saa er det da sandt, at han lukker os den Have op, Guds Engle de flyver i, og at vi skal se Guds milde Ansigt og glade gaa til Kirke paa Stjernetæpper lyseblaa, at godt kan vi nu ved Nattetid kende som Børn vor Fader blid, og at Guds Engle lønlig iblandt os gaa.

Og ikke blot Guds Engle, men ogsaa han selv, Guds Søn, han, som Døden ikke kunde holde, og som derfor den Dag i Dag kan komme og være sammen med sine Venner. Han er jo ikke blot Jordens Frelser, men ogsaa det enkelte Menneskes, ikke blot vor Evigheds Frelser, men ogsaa vor Timeligheds.

Derfor tør Hænder folde sig i Herrens Navn, derfor tør vi bede frimodigt til ham om smaat og stort, lige fra en Dukke i Julegave til Synders Forladelse. Han er den, der kommer naar der kaldes - aah, om vi kunde tro det altid, tro det ydmygt og varmt og levende og dele den Tro med alle dem, vi holder af. Tag imod den, alle I, der vakler og spørger, tag imod den, alle I, der længes og sørger. Der er mange Hjem, ogsaa i vort lille lykkelige Land, hvem Julen kommer sørgeklædt til i Aar. Meget har jeg tænkt paa dem, der af Efteraarets Storme saa haardt fik afvide, hvad det koster at høre til den søfarende Nation. Men luk ikke af for Julen, I, der sidder ramt, luk Døren op, byd den ind! Dens Ærinde er at fortælle jer om en Herre, der før har tvunget Bølgernes svigefulde Gulv til at bære sig, og har de raabt til ham derude af Dybsens Nød, tør I vel tro, at han er kommet vandrende til dem og har rakt dem sin Frelserhaand. Luk den Tro ind i jeres Hjerter, og I skal mærke, at Englene lønligt gaar iblandt jer og kommer med Hilsner til jer. Glædelig Jul!

Kaj Munk.